

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa M. S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę ewentualnie o ustalenie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 16 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 24 marca 2022 r., sygn. akt I ACa 801/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 marca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 12 maja 2021 r. w sprawie z powództwa M. S. przeciwko Bank Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę ewentualnie o ustalenie i zapłatę, w ten sposób, że w punkcie 4 kwotę 6.417 zł zasądził z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od uprawomocnienia się tego orzeczenia do dnia zapłaty, a ponadto oddalił apelację powoda w pozostałej części i apelację pozwanego w całości oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w zakresie pkt 1, części pkt 2 i pkt 3 oraz wnosił o uchylenie wyroku

Sądu drugiej instancji i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o wydanie przez Sąd Najwyższy wyroku reformatoryjnego.

W odpowiedzi powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołano szereg istotnych zagadnień prawnych oraz wskazano na rozbieżności w orzecznictwie. Wątpliwości skarżącego dotyczyły interpretacji art. 189 k.p.c., art. 1 ust. 2 dyrektywy 93/13, art. 111 ust. 1 pkt 4 pr. bank., art. 385¹ § 1 i 2 k.c., art. 358 § 2 k.c., art. 24 ust. 3 ustawy o NBP, art. 353 § 1 k.c. w zw. z art. 69 § 1 i 2 pr. bank., art. 358¹ § 2 k.c. w zw. art. 7 ust. 1 i 8b ust. 1 dyrektywy 93/13, art. 353¹ k.c. w zw. z art. 2, 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji, art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13, art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 2 k.c., art. 24 ust. 3 ustawy o NBP w zw. z art. 385¹ § 2 k.c. Skarżący wskazał na wątpliwości dotyczące skutków stwierdzenia abuzywności postanowień wzorca umowy, wykładni orzecznictwa TSUE oraz dotychczasowej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego na tle kredytów walutowych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Z kolei powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany. Przedstawiona problematyka była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. np. uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17). Ponadto zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są w istocie pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).